

РЕШЕНИЕ

№ 72

гр. С., 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С. в публично заседание на шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ваня Анг. Маркова

при участието на секретаря ИЛКА Й. ИЛИЕВА
като разгледа докладваното от Ваня Анг. Маркова Гражданско дело № 20222200100476 по описа за 2022 година

Предявен е пряк частичен иск на увредено лице срещу застрахователя на прекия причинител на вредите за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от непозволено увреждане по застраховка „гражданска отговорност“ на автомобилистите, с правна квалификация чл.432, ал.1 КЗ, вр. чл.45 ЗЗД и цена –120 000 лв. от общо 150 000 лв

В исковата молба се твърди, че на 09.06.2022 г. около 23:20 ч., до разклона за с. П., лек автомобил лек автомобил „М.“ с рег. №, управляван от С.Т.Б. нарушил правила за движение по пътищата и реализирал ПТП с правомерно движения се лек автомобил „М.“ с рег. №, управляван от ищеца Х. С. Ч..

Твърди се ,че водачът на автомобил „М.“, с рег., управляван от С.Т.Б. е изгубил контрол върху управлението на автомобила, като е навлязъл в насрещната пътна лента. Същият се е движил с неразрешена и несъобразена за пътния участък скорост.

По случая било образувано ДП № 425/22 г. по описа на РУ -Т., пр. пр. № 1334/22 г. на РП - Т., което не е приключило

В пряка причинно-следствена връзка с гореописаното ПТП, ищецът травма на далака без открита рана в корема и премахване на слезката.

Ищецът получил комбинирана травма, изразяваща се в травма на слезка, масивен кръвоизлив в коремната кухина, травма на десен долен крайник в областта на глезена с масивен оток, травми в областта на гърдите и лява ръка в областта на китката.

Получил и усложнение в резултат на премахната слезка, а именно коремна херния, което наложило и към момента да носи колан за херния.

След инцидента ищецът бил настанен в МБАЛ "Т."АД с болки по цялото тяло и много

силна болка в корема. Извършена му била оперативна интервенция за тотална спленектомия, като на 17.06.2022 г. бил изписан от болницата и издаден болничен лист за 38 дни.

В резултат на получените увреждания търпял много силни болки, а възстановяването му продължавало и към настоящия момент, не се чувствал добре физически и емоционално. По време на възстановителния период имал нужда от чужда помощ и бил лишен от обичайния си начин на живот. Изпитвал дискомфорт от получените травми, а болките продължавали и към момента, за дълго време бил напрегнат, с нарушен сън, което го натоварвало емоционално и психически.

Твърди, че към датата на ПТП било налице застраховка „гражданска отговорност на автомобилистите“ за МПС лек автомобил „М.“ с рег. №, с период на покритие 02.03.2022 г. - 02.03.2023 г.

Допълва, че депозирал до ответника писмена застрахователна претенция за неимуществени вреди, по която била образувана съответната щета, но ответникът не му предложил плащане в законоустановения срок.

Моли за постановяване на съдебно решение, с което ответника бъде осъден да му заплати сумата 25 500 лв. - частичен иск от общо 100 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи претърпени болки и страдания в резултат на получените ПТП на 09.06.2022 г. травматични увреждания, ведно със законната лихва, считано от 17.06.2022 г. до окончателното изплащане.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който е изразил становище, че иска е допустим, но неоснователен.

Не оспорва наличие на сключена застраховка " гражданска отговорност", валидна към датата на ПТП, по отношение на лек автомобил „М.“ с рег. №

Оспорва механизма на ПТП, както и твърдението, че ищецът пътувал с поставен обезопасителен колан.

Оспорва тежестта на описаните в исковата молба увреждания, продължителността на възстановителния процес и че към момента ищецът не се е възстановил от получените травми, а продължава да търпи болки.

Оспорва иска и по размер, като прекомерно завишен, несъобразен със съдебната практика и принципа за справедливост, като и с вида, степента и характера на получените увреждания, продължителността на лечебния процес. Освен това, лечението му протекло без усложнения.

Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия ищец, който с поведението си допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, тъй като бил без поставен обезопасителен колан. С поставен колан нямало да получи констатираните травми или е нямало да настъпят в същата тежест. Счита, че травмата в областта на корема е нямало да настъпи. Тъй като коланът застопорявал тялото към седалката, то не би могло да

достигне до части от интериора на купено с такава сила, че да получи травми в областта на лявата гръдна половина и лявата предмишници.

В с.з. ищецът, ред. призова, лично и представляван от процесуален представител, направи увеличение на размера на предявения частичен иск, от 25 500лв от общо 100 000лв, на 120 000лв от общо 150 000лв от и моли да бъде уважен до този размер. Претендира разноски съгласно списък. Прави възражение за прекомерност на платеното от ответника адв.възнаграждение . Представя писмена защита.

В с.з. ответникът - застраховател се представлява от пълномощник, който поддържа възраженията в отговора на исковата молба. Моли за отхвърляне на иска, по съображенията, изложени в отговора на исковата молба.Претендира разноски съгласно списък.

Въз основа на събраните по делото доказателства, съдът прие за установено следното от **фактическа страна:**

На 09.06.2022 г., около 23:20 часа,, до разклона за с. П., община Т., настъпило ПТП между лек автомобил „М.“ с рег. №, управляван от С.Т.Б. и лек автомобил „М.“ с рег. №, управляван от ищеца, при което и двамата водачи получили телесни увреждания.

По случая е съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лице № 144/09.06.2018г и образувано ДП № 425/2022г по описа на РУ- Т., приключило с внасяне в съда на обвинителен акт срещу ищеца за престъпление по чл.343 ал.1б. б вр. с чл. 342 ал.1, вр. с чл. 129 НК., вр. с чл.6 т.1 и чл. 20 ал.2 изр.второ от ЗДвП вр. с чл. 63 ал.2 т.1 от ППЗДвП, по който е образувано НОХД № 419/2023 по описа на РС-Т..

По молба на пострадалия от престъплението – С.Т.Б., в с.з. на 09.11.2023г, съдът прекратил наказателното производство по НОХД № 419/2023г, водено срещу подс. Х. С. Ч. за престъпление по чл. чл.343 ал.1б. б вр. с чл. 342 ал.1 вр. с чл. 129 НК., вр. с чл.6 т.1 и чл. 20 ал.2 изр.второ от ЗДвП вр. с чл. 63 ал.2 т.1 от ППЗДвП.

В резултат на процесното ПТП, ищецът получил автомобилна травма, изразяваща се в следните телесни увреждания:

- контузия на главата, в нейната лицева част с болезненост, травматичен оток и кръвотечение от носа, без данни за фрактура на носните костици;
- гръдна травма, изразяваща се в палпаторна и функционална болезненост на гръдния кош,
- контузия на лявата ръка, в областта на гивнената ѝ става, без клинични данни за счупване на костни структури, участващи в изграждането ѝ;
- контузия на десния крак, в областта на глезенната му става с изразен болезнен травматичен оток на меките тъкани, без данни за фрактури на костни структури, участващи в изграждането на ставата;
- коремна травма с наличие на хемоперитонеум (излив на свободна кръв в коремната кухина) 1000 мл с разкъсване на капсулата и паренхима на слезката, наложили оперативното ѝ отстраняване в спешен порядък, като ищецът бил опериран в „МБАЛ- Т.“АД-гр.Т..

Вследствие на коремната травма ищецът получил травматична руптура (разкъсване) на слезката. Поради анатомичните и хистологични особености на паренхима на този орган, неговото разкъсване не подлежи на лечение и налага отстраняването му, най-често по спешност. Това е наложило оперативното отстраняване на руптуриралата слезка, което осъществява смисъла на медико-биологичния характеризиращ признак загуба на слезка, което е тежка телесна повреда по смисъла на чл. 128 ал.2 НК.

Според в.л. Д-р С., слезката е лимфен орган, като най-важното ѝ предназначение е за имунитета на организма и изработването на тъканния и клетъчния имунитет. При нейната липса, той спадал. Спадала и трудоспособността между 30 % и 50%. Затова хора без слезка били подложени на повече риск от инфекциозни заболявания в сравнение с останалите които имат слезка.

Останалите увреждания осъществяват смисъла на медико-биологичния характеризиращ признак временно разстройство на здравето, неопасно за живота, тоест леки телесни повреди.

Лечението на ищеца е било свързано основно с тежката коремна травма, наложила оперативна интервенция в коремната кухина и пълното отстраняване на руптуриралата слезка. Възстановителния период е строго индивидуален и зависи от множество фактори, но винаги е продължителен и отнема не по-малко от 1,5-2 месеца при нормален ход на оздравителните процеси, като често възстановяването протича по-дълго и ненапълно.

Останалите увреждания на ищеца са лекувани консервативно като техните възстановителни периоди са били различни за всяко едно от тях, но по-малки от 30 дни при нормален ход на оздравителните процеси.

Към настоящия момент ищецът е възстановен напълно от уврежданията в областта на носа, гърдите, лявата ръка и десния крак.

При прегледа на ищеца, в.л. Д-р С. констатира възстановяване в значителна степен от претърпяната коремна травма, с леко изразена болезненост при палпация в ляво подребрие. Ищецът съобщавал за непостоянна болезненост в областта на оперативната интервенция, както и чувство на тежест при прием на по-голямо количество храна или течности.

В.л. установило при прегледа масивен, груб белег по срединната линия на предната коремна стена.

Описаните телесни увреждания имат травматична генеза, дължат се на механичното действие (удар, притискане) на твърди тъпи и/или тъпоръбести предмети и добре отговарят да са получени по време и в резултат на процесното ПТП. При този вид автомобилни травми, през различните фази на произшествието върху тялото на водача на лекия автомобил действат различни по своите характеристики травмиращи сили. Под тяхното действие тялото на водача или отделни негови части се стремят да се придвижат в пространството на автомобилния салон. При това си придвижване те влизат в контакт с различни части и елементи от вътрешното оборудване на салона, удрят се, притискат се и се травмират. Именно по тези механизми са получени и уврежданията при ищеца

Увреждането в областта на носа според в.л. се дължи най-вероятно на удар с или върху предпазната въздушна възглавница.

Увреждането по редната повърхност на гръдния кош се е получило най-вероятно при контакт с въздушната възглавница, като такъв тип увреждания се наблюдавали и като резултат от възпиращото действие на предпазен колан.

Контузията в областта на гривнената става на лявата ръка е получена най-вероятно в резултат на инстинктивна защитна реакция на ищеца и подпиране с отворена длан върху арматурното табло.

Контузията на десния крак се дължи на извършено движение, най-вероятно в странична посока с амплитуда, по-голяма от физиологично допустимата в момента на удара, като кракът е бил опорен.

Коремната травма според експертите се дължала на удар или силно, рязко притискане в лявата горно-странична половина на корема и долния край на гръдния кош и е възможно да се получи при удар вътрешната повърхност на предна дясна врата.

Ищецът претърпял болки и страдания преди, по време и след извършената му оперативна интервенция, при която му е отстранена слезката. Наложило се да преустанови работа си като строителен работник, тъй като вече не можел да полага тежък физически труд.

След проведеното болничното лечение, се прибрал у дома, където се чувствал безпомощен, потиснат, имал нужда от чужда помощ при обслужване в първия месец след операцията, оплаквал се от болки в глезена и китката, притеснявал се от огромния белег на корема.

В период от 2-3 седмици след операцията започнал сам да се движи, макар и трудно, предписали му да носи превантивно колан за 6 месеца, за да не получи коремна херния. Трябвало много да се пази да не се разболява. Не можел да упражнява физически труд докато се възстанови.

Престанал да излиза с приятели, страдал от безсъние, а преди инцидента бил напълно здрав и трудоспособен.

Съгласно заключението на приетата по делото съдебно-психологична експертиза, отражението на претърпяното ПТП върху ищеца е емоционално деструктивно, но без наличие на пост-травматичен стресов синдром. Проявявал само отделни симптоми, характерни за пост-травматичното стресово разстройство, което било често срещана реакция след физическа увреда, получена при ПТП. Към момента на обследването, вещото лице констатира, че ищецът е емоционално потиснат и уязвим по отношение на последващо травматично събитие. При него липсвали клинични проявления с емоционална уязвимост и персистираща соматична симптоматика, нямало и остатъчна продукция, от която да се направи извод, че е преминал през патологично състояние.

В с.з. вещото лице допълва, че психиката на ищеца не е засегната, а неговите емоции са

в резултат на социалната компонента на последиците от ПТП, които касаят промяна в обичайния му начин на живот, отпадане от пазара на труда, липсата на социална ангажираност и на подкрепяща среда. Ищецът не се занимава с никакви битови дейности и намалил кръга на лицата, с които общува и докато не се върне към обичайния си начин на живот, не се ангажира с трудова дейност и не е активен социално, неговият свят щя да носи тази характеристика, което според в.л. не е болестно състояние.

По делото бе назначена и изслушана КСМЕАТЕ за установяване механизма и техническите причини за възникване на ПТП.

Според нейното заключение, лек автомобил „М.“ с рег. №, управляван от С.Т.Б., обозначен по-долу като М. 2, се е движил в близост до разклона за с. П., с посока на движение от гр. Т. към гр. Омуртаг, със скоростта на движени около 137 km/h. Движението се е осъществявало в тъмната част на денонощието, при нормална видимост и суха пътна настилка.

В същия момент, в обратна посока, се е движил лек автомобил „М.“ с рег. №, управляван от ищеца, обозначен по-долу като М. 1, със скоростта на движение около 68 km/h. Опасната зона за спиране на автомобила била около 54 м.

Водачът на лек автомобил М. 2- С.Б., при движение в собствената лента, допуснал отклонение на автомобила наляво с навлизане в лентата за насрещно движение. Последвала маневра за завиване надясно и настъпила пълна загуба на управление.

Загубата на управление е при завъртане на автомобила около вертикална ос в посока по часовата стрелка, гледано отгоре.

Мястото на навлизане на автомобила М. 2 в лентата за движение на М. 1 е на около 67,5 m от мястото на удара, като в този момент автомобил М. 1 е бил на около 46 m от мястото на удара.

При това движение водачът на М. 1 предприел отклоняване на автомобила наляво спрямо собствената посока на движение с частично навлизане в лентата за насрещно движение.

Настъпил челен удар за автомобила М. 1 със страничната лява част на автомобил М. 2, като при този удар автомобилите са достигнали крайното си положение на покой.

Техническите причини, довели до възникването на ПТП според експертите са комплексни:

1/допуснатата загуба на управление от водача на автомобил М. 2 с навлизане в лентата за насрещно движение ;

2/управлението на автомобила М. 2 със скорост по-голяма от максимално разрешената за участъка/ 60 км/ч/.

3/управлението на автомобила М. 2 с технически несъобразена скорост съобразно видимостта пред автомобила.

4/предприетата технически неправилна маневра от водача на М. 1 при отклоняване на

автомобила към лентата за насречно движение. Според в.л. е технически правилно при възникване на опасност водачът да предприеме спиране със запазване на движението в собствената лента за движение.

Водачът на автомобил М. 2 /С.Б./ имал техническата възможност да запази управлението при максимално разрешената скорост на движение и в собствената лента за движение и в този случай, двата автомобила биха се разминали без да настъпил удар между тях.

Водачът на автомобил М. 1/ищецът/ не е имал техническа възможност да предотврати ПТП, тъй като автомобил М. 2 се е движил при настъпила загуба на управление, заемайки почти цялата лента за движение на автомобила М. 1 и с посока на движение, обратна на посоката на движение на М. 1.

Като се има предвид, че разстоянието, на което се е намирал М. 1 в момента на навлизане на М. 2 в неговата лента от около 46 m, е видно, че водачът не е имал техническата възможност да спре до мястото на удара. Налице е навлизане на М. 2 в опасната зона за спиране на автомобил М. 1.

След удара М. 1 се е завъртял около вертикалната ос, в посока обратна на часовниковата стрелка. В резултат на действието на инерционната центробежна сила във фазата на завъртане след удара, тялото на ищеца се е стремяло да се премести напред и надясно, гледано отзад на автомобила.

Настъпилият удар е бил челен за М. 1 и страничен за М. 2.

В с.з. вещото лице Доц.Д-р инж. Х. У. пояснява, че два пъти са контактували помежду си автомобилите, по много сложен механизъм. В резултата на удара, М. 1 продължил движението си с ротация около вертикалната ос в посока, обратна на часовниковата стрелка, гледано отгоре. По този начин двата автомобила контактуват със страниците, съответно дясната странична повърхност на М. 1 и лявата странична повърхност на М. 2. Това е втори удар и при този удар те получават характерни деформации, видими на фотоматериалите по делото.

При този удар М. 1 продължава движението, връщайки се назад с траектория на масовия център под формата на дъга, достигайки до крайното си положение на покой, а М. 2 продължава движението си към дясната мантиanela, удряйки се с челната част в мантиanelата и достигайки крайното си положение на покой.

Автомобилът М. 1 е масивно деформиран в челната част, повече изразено в дясната зона при направление на увреждането отпред назад и отляво наляво. Тази деформация според в.л. е типична и определя челен удар за автомобила, като първоначалния контакт е с десния преден ъгъл на автомобила.

По автомобила е открита още една характерна зона на деформиране, която е определена от взаимното движение на двата автомобила след удара. Зоната на деформиране е в дясната странична повърхност в областта на двете врати и най-значимата зона е в

областта на задния десен калник.

Автомобилът М. 2 е с масивно деформиране в лявата странична част в областта на двигателното отделение с направление отляво надясно и отзад напред. Деформацията обхваща лявото предно окачване, левия калник и основа, лява предна врата и торпедна стена.

Налице е още една характерна зона на деформиране, която е в задната лява част, в областта на задния ляв калник и задно окачване. То е в напречно направление и е получено при обхождането на двата автомобила след първоначалния контакт.

Лекият автомобил М. 1 е бил оборудван с триточкови инерционни предпазни колани. Съгласно техническото оборудване същите са били налични към момента на настъпване на ПТП за всяко от седящите места в автомобила. Освен това, са били налице и две предпазни въздушни възглавници за волана и арматурното табло.

При реализирания за ищеца челен удар, предпазните въздушни възглавници на автомобила на волана и арматурното табло са били задействани в резултат на действие на инерционните сили .

Увреждането на автомобила е предимно в областта на двигателното отделение и повече изразено в дясната зона. Не е налице масивна деформация в областта на лявата част, както и навлизане на елементи от купето в областта на корема и гърдите.

Според вещите лица, изготвили КСМЕСТЕ, получените от ищеца телесни увреждания е възможно да се получат както в резултат на удари в различни елементи от вътрешното оборудване на автомобилния салон, така и като резултат на възпиращото действие на предпазния колан. При този вид автомобилни травми в момента на удара предпазният колан осъществява значителен натиск върху тялото и е възможно да причини някои от установените увреждания, но в медицинските документи по делото няма описани характерни и специфични увреждания по тялото на ищеца, които категорично да могат да бъдат свързани с възпиращото действие на предпазния колан.

Повечето от уврежданията на ищеца според в.л., може да се получат и при правилно поставен колан, но при правилно поставен и изправен колан най-вероятно не би се получило увреждане на слезката, наложило нейното оперативно отстраняване.

Съгласно заключението на повторната експертиза, ищецът е получил повърхностни травми в областта на гръдния кош, с болки в областта на гърдите, както и в областта на горните и долните крайници, без наранявания, и без засягане на фиксацията на белите дробове и крайниците. Той получил уврежданията след удари под действието на инерционни и центробежни сили в арматурното табло, лявата врата и волана. Вещите лица приемат, че са били налице предпоставките за разкъсване на слезката независимо от това дали ищеца е бил с поставен предпазен колан или е бил без колан.

В с.з. вещите лица Д-р Ч. и инж.Ш. поясняват, че ищецът е имал предпазен колан, който не е поставен правилно, а само праметнат през рамото. Ударът за него е бил челен и кос. При липса на правилно поставен колан, тялото не може да се задържи плътно към седалката.

При правилно поставен предпазен колан, спрямо посоката на удара, тъй като е отпред вдясно и се получавал ексцентричен удар и тялото съответно леко косо се насочвало напред, вдясно. Така действала инерционната сила. От този момент нататък, при въртеливото движение на автомобила, започвала да действа центробежната сила и тъй като тялото не е било притиснато от колана максимално към седалката, налице била свобода на движение на тялото, за да се върне и към седалката, и към вратата - предна лява врата.

Според вещите лица именно в изпъкналите части на предната лява врата се е ударило тялото на ищеца с лявата си част под въздействието на центробежните сили, вследствие на което получил уврежданията в ляво на тялото, където се намира и слезката.

По отношение на лек „М.“ с рег. №, е било налице валидно застрахователно правоотношение по застраховка „гражданска отговорност“ на автомобилистите, с период на покритие 02.03.2022- 02.03.2023 г.

На 12.08.2022 г. ищецът депозирал до ответника писмена застрахователна претенция за неимуществени вреди, по която била образувана съответната щета, но ответникът не му предложил плащане в законоустановения 3- месечен срок.

Горната фактическа обстановка е установена въз основа на събраните писмени доказателства, ценени като относими, допустими и неоспорени.

Кредитира изцяло показанията на двамата разпитани по делото свидетели като преки, непосредствени и безпротиворечиви.

Приема заключението на изслушаната по делото КСМЕАТЕ като компетентно, обосновано и ясно. То бе оспорено в частта относно дадения отговор на въпроса: щеше ли ищеца да получи същите увреждания, респ. най-тежкото, ако беше с правилно поставен предпазен колан.

Съдът кредитира даденото повторно заключение по този въпрос.

Отчитайки противоречие в двете заключения досежно извода на вещите лица за значението от липсата на поставен предпазен колан от ищеца, съдът възприема повторното заключение, тъй като е категорично, а първоначалното съдържа предположения.

Така приетото за установено от фактическа страна, мотивира следените **правни изводи**:

Предявен е пряк иск по чл. 432 ал.1 КЗ / в сила от 01.01.2016г/ на пострадало лице срещу застрахователя на деликвента за плащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили в резултат на деликт, виновно причинен от водача на МПС, застраховано при ответника, по риска „гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Искът е процесуално допустим, а преценен по същество- частично основателен и доказан.

Страните не спорят относно наличието на застрахователно правоотношение между ответника и водача на автомобила, валидно към деня на увреждащото събитие, по

застраховка "гражданска отговорност" на автомобилистите.

По делото се установи, че ищецът е изпълнила задължителната процедура за доброволно уреждане на спора със застрахователя.

Разпоредбата на чл. 498 КЗ предвижда задължение на увреденото лице при настъпване на застрахователното събитие да предяви претенцията си първо пред застрахователя и едва, ако същия не е платил в срока по чл. 496 от КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение, то може да предяви прекия иск по чл. 432 КЗ срещу застрахователя. Приключването на производството по доброволно уреждане на спора в рамките на 3-месечния рекламационен срок е условие за допустимост на иска, като в настоящия случай то е приключило.

За да възникне субективното право по чл. 432 ал. 1 КЗ, е необходимо освен наличие на застраховка "гражданска отговорност", валидна към датата на увреждащото събитие, и наличието на деликт с всички елементи от неговия сложен фактически състав, а именно: деяние, противоправност на деянието, вреда, причинна връзка, вина на причинителя.

Водачът на застрахования лек автомобил М. 2 с рег. №- С.Т.Б., не е признат за виновен и осъден с влязла в сила присъда, с която на основание чл. 300 ГПК, гражданският съд да е обвързан относно авторството, противоправността на деянието и вината.

В случая е било образувано наказателно производство, но не срещу този водач, а срещу ищеца, прекратено от съда по искане на пострадалия.

Затова, в настоящото производство, ищецът следва да се докаже всички елементи от фактическия състав на деликта.

Обстоятелството, че на посочените дата и място е настъпило застрахователно събитие, при което са участвали двамата водачи на М. 1 и М. 2, е безспорно. Поведението и на двамата е било противоправно, което се установява от приетата по делото КСМЕСТЕ.

Според нейното заключение, техническите причини за настъпване на ПТП за комплексни и една от тях е предприетата технически неправилна маневра от водача на М. 1 при отклоняване на автомобила към лентата за насрещно движение. Според в.л. е технически правилно при възникване на опасност водачът да предприеме спиране със запазване на движението в собствената лента за движение.

Тъй като не е направено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца, който да е нарушил правила за движение на пътя, съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Съдът намира, че виновно и противоправно е най-вече поведението на водача на застрахования автомобил М. 2 - С.Б., тъй като нарушил няколко разпоредби на ЗДвП, в резултат на което се е стигнало до ПТП, при което пострадал ищеца, получавайки една тежка телесна повреда и няколко леки.

Той допуснал загуба на управление на автомобила М. 2 с навлизане в лентата за

насрещно движение, управлявал е автомобила със скорост по-голяма от максимално разрешената за участъка/ 60 км/ч/., която е и технически несъобразена скорост съобразно видимостта пред автомобила, несъобразена с пътните и атмосферните условия скорост, както и с видимостта пред самия автомобил.

Избраната скорост не му позволила да спре в зоната на видимост, а възприемането на опасността е било от разстояние, което не му позволило да спре преди мястото на удара.

Според заключението на КСМЕСТЕ е имал е техническа възможност да предотврати ПТП, ако е подбрал технически съобразена скорост на движение.

С това си поведение е нарушил чл. 21 ал.2 ЗДвП, която забранявана превишение на скоростта за движение, обозначена със съответния знак.

Навлизайки в насрещната лента за движение, нарушил и чл. 20 ал.1 ЗДвП, според който, водачите са длъжни да контролират непрекъснато ППС, които управляват.

Допуснал нарушение и на разпоредбата на чл. 20 ал.2 ЗДвП, която гласи, че при избиране на скоростта, водачите са длъжни да се съобразяват с атмосферните условия, релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство ,с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да са в състояние да спрат пред всяко препятствие.

Вредите като вид, характер, интензитет и че са настъпили в причинна връзка от процесното ПТП, се установяват от заключенията на изслушаните КСМЕСТЕ, СПЕ, и показанията на двама свидетели.

Съобразно критерия за справедливост, установен в чл. 52 ЗЗД и трайната съдебна практика, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди, следва да се вземат предвид обективно съществуващи обстоятелства, които са различни за всеки конкретен случай.

Тези обстоятелства са: вида, броя и характера на претърпените увреждания; продължителността и интензитет на болките и страданията, продължителността на лечебния и възстановителен период; наличието на остатъчни негативни последици, възраст на пострадалия и др.

Ищецът е претърпял една тежка телесна повреда и няколко леки, които несъмнено са му причинили болки и страдания за няколко месеца. След инцидента е имал нужда от чужда помощ при обслужване на битовите си нужди. Целият възстановителен период е продължил няколко месеца, макар и без усложнения и към настоящия момент е възстановен напълно от травмите.

Следва да се има предвид, че слезката е лимфен орган, а най-важното ѝ предназначение е за изработване на тъканния и клетъчния имунитет на човека. При нейната липса, този имунитет спада, което означава, че хора без слезка са подложени на повече риск от инфекциозни заболявания в сравнение с останалите, които имат слезка.

Като се съобрази че се касае за млад мъж на 22г, който към датата на ПТП е бил на

20 г. и е загубил завинаги своята слезка и последиците от това, които са за цял живот, претърпените болки и страдания, тяхната продължителност и интензитет, продължителността на възстановителния период, протекъл без усложнения е че е възстановен напълно от уврежданията, съдът намира за справедливо обезщетение за неимуществени вреди сумата **100 000 лв.**

Ответникът е направил възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца, който пътувал в автомобила без поставен обезопасителен колан, с което не само нарушил разпоредбата на чл. 137 ЗДвП, но и способствала за собственото си увреждане.

Възражението е неоснователно.

Релевантно за съпричиняването по смисъла на чл. 51 ал.2 ЗЗД, е само това конкретно установено поведение- действие или бездействие на пострадалия, чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди и без което не би се стигнало до настъпване на вредоносния резултат или вредоносните последици биха били в по-малък обем.

Съгласно трайната съдебна практика, дори безспорните нарушения на ЗДвП от страна на пострадалия имат значение при преценката на приноса му, само ако се намират в причинна връзка и са допринесли за настъпване на вредоносните последици, тъй като вината на увреденото лице не е елемент от фактическия състав на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#).

Приносът не може да бъде зачетен, ако е само предполагаем, а трябва да са събрани категорични доказателства, че вредите не биха настъпили, респ. не биха били в този обем, ако по време на произшествието, пострадалият е бил с правилно поставен и изправен предпазен колан.

От заключението на приетата по делото КСМЕСТЕ, в т.ч. дадените в с.з пояснения, не може да се направи категоричния извод, че при правилно поставен предпазен колан, ищецът нямаше за получи най-тежката травма, тази на слезката. Вещите лица боравят с предположения и не дават категорично заключение. За да се приеме, че нарушението на чл. 137а ЗДвП е довело до съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца, е необходимо да е установено категорично по делото, че ако е бил с правилно поставен предпазен колан, не би получил най-тежкото увреждане, а именно руптура на слезката, довело до нейното оперативно отстраняване.

Даденото в тази насока заключение на комплексната експертиза съдържа предположение за висока степен на вероятност от ненастъпване на това най-тежко увреждане при поставен предпазен колан, поради което, съдът кредитира повторното заключение на вещите лица Д-р Ч. и инж.Ш., според които са били налице предпоставките за разкъсване на слезката независимо от това дали ищеца е бил с поставен предпазен колан или е бил без колан.

Те обосноват по-различен механизъм на получаване на травмите от ищеца и са категорични, че е бил без правилно поставен предпазен колан. Ударът за него е бил челен, с

висока скорост, при което тялото му полита напред и вдясно, при което под действието на центробежните сили от въртливото движение на автомобила, тези сили връщат тялото му към шофьорското място, т.е. към лявата предна врата на автомобила, като се удря в изпъкналите ѝ части в лявата част на тялото, в резултат на което получава увреждане в ляво, където е разположена слезката

Съдът приема за недоказано възражението за съпричиняване на резултата от страна на ищеца поради непоставен предпазен колан, поради което и няма основание за намаляване на определеното обезщетение.

Съдът отхвърля предявения частичен иск за разликата до пълния размер от 120 000лв от общо 150 000лв, като неоснователен е недоказан.

Ищецът е предявил писмено застрахователната си претенция до ответника на **12.08.2022г** и това е датата, на която застрахователя е бил уведомен за претенцията ѝ. От тази дата за него настъпва задължението да заплаща лихва за забава по чл. 429, ал. 2, т. 2, вр. ал. 3 КЗ.

Тъй като се претендира от по-ранна дата- **17.06.2022г**, евентуално от 21.06.2022г, съдът следва да отхвърли претенцията за законна лихва за периода от 17.06.2022г до 11.08.2022г включително.

На основание чл. 78 ал. 1 ГПК, съразмерно на уважената част от иска, ответникът дължи на ищеца разносните по делото в размер на **1144.89 лв** от общо 1373.87 лв съгласно представения списък.

Съдът констатира, че списъка включва разноси за в.л в общ размер на 336лв/ 68 лв+ 268лв /, които не са платени по делото до момента, както и такива, които са платени след последното с.з. и с молба от 12.02.2024г е поискано да се включат в списъка, а именно сумата 283.87лв, която е платена за допълнително възнаграждение на в.л.

Сумата от 336лв е увеличено в с.з. на 28.11.2023г възнаграждение на в.л. инж. У. и Д-р С..

Ето защо, съдът изключва от списъка на разносните сумата 336лв, а прибавя сумата **283.87лв** към останалите суми: 180лв- за изготвяне на СПЕ, 400лв- за комплексна експертиза; 500лв- за повторна експертиза ; 10лв- за СД носител, като общия размер на разносните възлиза на **1 373.87 лв.**

Тъй като ищецът е останал задължен за разноси в размер на **336лв**, на основание чл. 77 ГПК ще бъде осъден да ги заплати в полза на съда.

С представения по делото списък се претендира и адв.възнаграждение, уговорено по реда на чл.38 ал.1 т.2 ЗА.

Представен е договор за правна помощ, сключен на 14.07.2022/ л.4 от делото/, с който е уговорена безплатна адв. защита по реда на чл. 38 ЗА.

Според датата на сключването на договора за правна защита и съдействие – 14.07.2022, е приложима старата редакция на Наредба №1 /09.07.2004г за минималните

размери на адв. възнаграждения/ ред. ДВ бр. 68/2020/.

Съгласно съдебната практика на ВКС, в случаите по чл. 38 ал.2 ЗА, при частично уважен иск, възнаграждението се определя въз основа на цената на предявения иск по реда на Наредбата за минималните размери за адв.възнаграждения и така изчисленото минимално възнаграждение, се редуцира съобразно размера на уважената част от иска.

Пресметнато по този начин, възнаграждението на процесуалния представител на ищците на база материален интерес от 120 000лв, колкото е цената на частичния иск, по правилото на чл. 7 ал.2 т.5 от Наредбата №1/09.07.2004г, в посочената по-горе редакция, възлиза в размер на 3930лв, а с включен 20% ДДС - **4716лв.**

Съразмерно на уважената част от иска за неимуществени вреди / 100 000/, адв. възнаграждение възлиза в размер **3930** лв.с вкл.ДДС.

На основание чл. 78 ал.3 ГПК, съразмерно на отхвърлената част от иска/ 20 000лв/, ищецът дължи на ответника разноски в размер на **146.67 лв** от общо 880лв, съгласно представения по делото списък/л.342/, който включва: 180лв- за СПЕ, 400лв- КСМЕСТЕ и 300лв-юриск.възнаграждение/.

Ответникът дължи държавна такса в размер на 4000 лв. и 268 лв- разноски за вещи лица, за които е останал задължен и на основание чл. 77 ГПК бива осъден да ги заплати по сметка на съда.

Тази сума е част от увеличено в с.з. на 28.11.2023г възнаграждение на в.л. инж.У. и не е платена до настоящия момент..

Ръководен от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „Л.И.“АД, ЕИК-, със седалище и адрес на управление гр.С., район „С.“, бул.,С.ш.“, представлявано заедно от С. Н.А. и П.В.Д., да заплати на **Х. С.ОВ Ч.** от с.Я., общ.К., обл. С., ул.“Я.“..... с ЕГН - ***** и съдебен адрес: гр.К. , ул.“С.“№..... , чрез адв.П. К., сумата **100 000 лева** /сто хиляди лева/- обезщетение за **неимуществени** вреди вследствие на получени телесни увреждания при ПТП на **09.06.2022г**, до разклона за с.П., причинено виновно от С.Т.Б., като водач на лек автомобил „ М.“ с рег. №, ведно със законната лихва, считано от **12.08.2022г** до окончателното изплащане и сумата **1144.89 лв** - разноски по делото .

ОТХВЪРЛЯ предявеният пряк частичен иск по чл. 432 ал.1 КЗ до пълния му размер **120 000 лв** от общо 150 000лв., както и претенцията за заплащане на законна лихва върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди за периода от **17.06.2022г до 11.08.2022г** включително.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „Л.И.“АД, ЕИК-, със седалище и адрес на управление гр.С., район.,С.ш.“, представлявано заедно от С. Н.А. и П.В.Д., **да заплати** адв. П. Д. К. от САК, с личен номер от единния адвокатски регистър при Висшия адвокатски съвет № 2300026310 и адрес на дейността: гр.К. , ул.“С.“№....., сумата **3930 лева** / три хиляди деветстотин и тридесет лева/ - адвокатско възнаграждение с включен ДДС, за оказана по реда на чл. 38 ал.2 ЗА безплатна адвокатска защита на Х. С.ОВ Ч. , с ЕГН -***** - ищец по гр.дело № **476/2022г** по описа на СлОС.

ОСЪЖДА Х. С.ОВ Ч. от с.Я., общ.К., обл. С., ул.“Я.“..... с ЕГН - ***** и съдебен адрес: гр.К. , ул.“С.“№....., **да заплати на** ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „Л.И.“АД, ЕИК-, със седалище и адрес на управление гр.С., район.,С.ш.“, представлявано заедно от С. Н.А. и П.В.Д., сумата **146.67** лв, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА Х. С.ОВ Ч. от с.Я., общ.К., обл. С., ул.“Я.“..... с ЕГН - ***** и съдебен адрес: гр.К. , ул.“С.“№....., на основание чл. 77 ГПК, **да заплати** по сметка на С.ски окръжен съд сумата от **336лв**, представляваща разноски по делото за вещи лица.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „Л.И.“АД, ЕИК-, със седалище и адрес на управление гр.С., район „С.“, бул.,С.ш.“, представлявано заедно от С. Н.А. и П.В.Д., **да заплати** по сметка на С.ски окръжен съд държавна такса в размер на **4 000лв.** и **268 лв** –разноски по делото за вещи лица.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд-Б., в двуседмичен срок от връчването му на страните, а в частта за разноските, имаща характер на определение, в едноседмичен срок от съобщаването.

Съдия при Окръжен съд – С.: _____